

PANAMA

KOZMETİK VE KİMYEVİ ÜRÜNLER SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Tarih : Aralık 2024

Raporu Hazırlayan: Panama Ticaret Müşavirliği

1. Ülke Pazarında Kozmetik ve Kimyevi Ürünler Sektörü

Panama'da kozmetik ve kimyevi ürünler sektörlerindeki ürünlerin tamamına yakını ithal edilmekle birlikte bu iki sektöre işbu raporda birlikte yer verilmesinin nedeni ülkeye giriş ve ürünlerin kayıt süreçlerinin oldukça benzer kurallara sahip olmasıdır.

Mezkur sektörlerde ülke pazarında yer alan ürünler daha çok uluslararası firmalara ait olup, pazarda yerel aktör yok denecek kadar azdır.

Panama'daki kozmetik endüstrisi, imalat sanayisinin sadece **%1,37'sini** kapsamakta olup, pazarda *Meksika, Amerika Birleşik Devletleri, Kolombiya ve Fransa* gibi ülkelerden gelen ithal ürünler yer almaktadır.

Colón Serbest Ticaret Bölgesi (CFZ), Panama'ya kozmetik ve kimyevi ürünlerin girişi için en çok kullanılan yöntemlerden biri olup, ülkemiz ürünlerinin CFZ üzerinden aynı zamanda Orta Amerika ve Karayipler'deki diğer ülkelere dağıtılması mümkün bulunmaktadır.

Son yıllarda, Panama'daki kozmetik ve kişisel bakım endüstrisi yıllık ortalama %3'lük bir büyüme kaydetmiştir. Euromonitor araştırma şirketi tarafından yapılan tahminlere göre sektörde 2025 yılında yıllık %6'lık bir büyüme ve toplamda 500 Milyon ABD Dolarından fazla satış hacmi beklenmektedir.

Sağlık Bakanlığı (MINSA), halk sağlığı ile ilgili tüm düzenlemeleri hazırlamak ve Panama'da zorunlu tutulan Sağlık Kaydının verilmesi, askıya alınması, değiştirilmesi, yenilenmesi ve iptal edilmesi ile Farmakovijilans faaliyetlerinin yürütülmesinden sorumlu olan kamu kurumudur. Eczacılık ve İlaç Genel Müdürlüğü (DNFD), MINSA bünyesinde yer almakta olup, ilaçlar, takviyeler, kozmetik ve kimyevi ürünler (deterjan-sabun-duş jeli vb) için firmalara sağlık sertifikalarının verilmesi kapsamında yetkilendirilmiştir.

1.1 İlgili Sektörde Üretim

Panama'da ilgili sektörlerde üretim toplam ürün hacminin yalnızca %1.37'sini oluşturduğundan; ülkemiz ürünlerinin pazardaki potansiyellerinin oldukça yüksek olduğu değerlendirilmektedir.

1.2 Ortalama Üretici Fiyatları

Kozmetik ve kimyevi ürünler sektöründe üretici fiyatlarına ilişkin resmi bir bilgi bulunmamaktadır. Yerel tedarikçilerden alınan, kozmetik sektöründe yaygın olarak kullanılan bileşenlerin ortalama fiyatları aşağıda yer almaktadır.

- Gliserin USP %99,7 (Galon): 12 \$
- Mineral Yağ (200 kg): 450 \$
- Hint Yağı (Galon): 31 \$
- Hint Yağı (200 kg tank): 1.475 \$
- Stearik Asit (25 kg torba): 99150 \$
- Salisilik Asit (25 kg torba): 165 \$
- Stearilik Alkol (25 kilo): 200 \$

- Granül Sodyum Benzoat (25 kg): 72 \$
- Lanolin (50 kg bidon): 850 \$
- Metil Paraben (1/2 kg torba): 8.50 \$
- Propilen Glikol (Galon): 17.50 \$
- Kozmetik Talk (25 kg): 29 \$
- Nane Yağı (16 oz.): 29 \$

1.3 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler

Panama'da kimyevi ürünler sektöründe üretim yapan başlıca şirketler: Envasadora Comercial, S.A. (Encosa), Jabones Panameños, S.A. (Industrias Panamá Boston, S.A., Pabopanama) ve Aquavera firmalarıdır.

Envasadora Comercial, S.A. (Encosa), 1970 yılında AMSA şirketler grubunun bir parçası olarak rekabetçi fiyatlarla saç bakımı ve kozmetik ürünleri üretmeye başlamıştır. Fresh Hands markası dışında ürünleri geniş bir tanınırlığa sahip değildir.

Jabones Panameños, S.A., genellikle müşteri taleplerine göre sabun üreten ve kişisel tercihlere göre sabunların şekli ve kokusunu kişiselleştiren, seri üretimi bulunmayan bir şirkettir.

Industrias Panamá Boston, S.A., 1959 yılında yağ rafinasyonu yaparak ve evsel ve endüstriyel kullanım için margarini ve katı yağları üreterek faaliyetlerine başlamıştır. Şirket, Class ve Ambar Karbolik Sabun gibi 5 farklı vücut sabunu markası üretmektedir.

Aquavera, yeni bir Panamalı marka olup, makyaj hazırlıkları ve saç ürünleri üretmektedir. Ürünlerinin fiyatları oldukça düşüktür ve kamuoyunda ürünlerin kalitesi, fiyatına göre oldukça iyi olarak değerlendirilmektedir. Son dönemde Latin Amerika'nın diğer ülkelerindeki influencerlar tarafından ürünleri tanıtılmaya başlamıştır.

Kozmetik sektörüne ilişkin en önemli dernek, 1.600'ün üzerinde farklı sektörden üyesi ve 13 farklı alt sektör kümelenmesi bulunan **Panama Ticaret, Sanayi ve Tarım Odasıdır**. Bu alt sektörlerden biri de kozmetik ve kimyevi ürünler sektörüdür.

1.4 Kozmetik ve Kimyevi Ürünler Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi

Kozmetik ve kimyevi ürünlerin hem toptan hem de perakende satışı yoğun olarak CFZ'dan gerçekleştirilmektedir. Bunun yanı sıra sektördeki büyük perakendeci gruplar ise **Agencias Feduro, Productos Prestigio, Agencias Motta ve H. Tzanetatos** olarak yer almaktadır. Bu firmalar dağıtım sektörünün tamamına yakınına hakim olup, yüksek kar marjları nedeniyle nihai ürünlerin tüketiciye daha yüksek fiyattan ulaşmasına sebebiyet vermektedir.

Sektördeki perakende satış ise çeşitli mağazalarca yapılmaktadır. Süpermarketlerde kişisel hijyen ürünlerinden makyaj malzemelerine kadar geniş bir ürün yelpazesi sunulmakta, eczanelerde de yüksek kaliteli cilt bakımı ve güzellik ürünleri satılmaktadır. Büyük mağazalar ve departman storelar ise hitap ettiği kesimin ekonomik durumuna göre kozmetik ve kişisel bakım sunmaktadır. Örneğin;

Felix Maduro, Stevens, Riba Smith gibi zincirlerde lüks markalar yer alırken, El Cosco, El Fuerte gibi market zincirlerinde daha uygun fiyatlı ürünler sunulmaktadır.

2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

Kozmetik ve kimyevi ürünler sektöründe ürünlerin tamamına yakını ithal edilmekte, çok az miktarda ihracat bulunmaktadır. Panama Ulusal İstatistik Kurumu (INEC)'e göre, 2023 yılında ithalatların büyük kısmı **Meksika**, **Amerika Birleşik Devletleri** ve **Fransa**'dan yapılmış, en çok ithal edilen ürünler ise **diş macunu**, **banyo sabunu**, **tuvalet suları** ve **sıvı şampuan** olarak gerçekleşmiştir. Aşağıdaki yer alan tablolarda, mezkur ithalatların yalnızca küçük bir kısmının ülkemizden yapıldığı görülmektedir.

İlgili sektörlerde ihracata bakıldığında ise 2023 yılında 3.7 milyon ABD Doları değerindeki ihracatının 2.6 milyon ABD Dolarlık kısmının CFZ'ye yapıldığı görülmektedir. Ülke bazında ise 2023 yılında en çok ihracat yapılan ülkeler Kosta Rika, El Salvador ve Kolombiya olmuştur. En çok ihraç edilen ürünler arasında tuvalet kokuları, yüz pudrası, sabun ve yüz kremleri yer almaktadır. Bu sektörde ülkemize herhangi bir ihracat yapılmamıştır.

2.1 Kozmetik ve Kimyevi Ürünler Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke

	Ülke Adı	İthalat Değeri (\$)	Miktar* (ton/kg...)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Meksika	40.814.002	6.102.681	19.5%
2	A.B.D.	30.868.279	3.608.418	14.7%
3	Fransa	25.393.088	461.062	12.1%
4	Kolombiya	21.021.535	3.266.667	10.0%
5	Guatemala	20.869.335	3.642.945	9.9%
6	İspanya	12.424.104	950.002	5.9%
7	Kosta Rika	3.913.983	447.516	1.8%
8	Çin	3.845.457	1.359.717	1.8%
9	Brezilya	3.761.515	620.631	1.8%
10	İtalya	2.490.667	164.933	1.1%

2.2 Kozmetik ve Kimyevi Ürünler Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke

	Ülke	İhracat Değeri (\$)	Miktar* (ton/kg...)	Oran(%) (İhracat Değeri/Toplam İhracat)
1	Kosta Rika	814.315	128.827	22.2%
2	El Salvador	273.900	121.377	7.4%
3	Kolombiya	4.344	581	0.1%

2.3 Kozmetik ve Kimyevi Ürünler Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (10 Ürün)

Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	İthalat Değeri (\$)	Türkiye'den İthalatı (\$)	Türkiye'den İthalatının Payı (%)
3306.10	Diş Macunu	22.886.275	0	0%
3401.11	Banyo Sabunu	18.901.965	140.043	0.7%
3303.00	Tuvalet Kağıdı	28.162.511	0	0%
3305.10	Sıvı Şampuan	13.079.388	67.026	0.5%
3305.90	Jel Losyonlar	19.654.749	2.929	0.01%
3304.99	Yüz Kremleri	32.386.851	35.343	0.1%
3307.20	Deodorant	15.517.455	32.502	0.2%
3307.90	Banyo Hazırlık Malzemeleri	7.739.837	89.377	1.1%
3401.30	Vücut Sabunu	4.566.243	0	0%
3304.10	Makyaj Hazırlık Malzemeleri	4.293.381	0	0%

2.4 Kozmetik ve Kimyevi Ürünler Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (10 Ürün)

Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	İhracat Değeri (\$)	Türkiye'ye İhracatı (\$)	Türkiye'ye İhracatının Payı (%)
3303.00	Tuvalet Kağıdı	1.180.368	0	0%
3304.91	Yüz Pudrası	818.663	0	0%
3301.19	Sabun	395.478	0	0%
3304.99	Yüz Kremi	354.760	0	0%
3401.11	Banyo Sabunu	314.071	0	0%
3305.20	Perma Ve Defrize Müstahzarları	226.169	0	0%
<u>3307.10</u>	<u>Tıraş Losyonu</u>	<u>139.631</u>	<u>0</u>	<u>0%</u>

3. Sektörde Ülkemizden İhracat (Değer ve Miktar)

3.1 Sektörde Ülkemizin Panama'ya İhracatı (\$1.000) Panama INEC Verileri

	Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	2019	2020	2021	2022	2023
1	3401.11	Banyo Sabunu	338.188	438.119	340.219	1.060.931	887.009
2	3401.20	Diğer Şekillerdeki Sabunlar	173.146	236.535	166.510	233.269	161.625
3	3307.90	Tüy Dökücüler	99.962	320.369	186.886	771.992	89.377
4	3305.10	Şampuan	563	3.636	33.913	215.947	67.761
5	3304.99	Güzellik ve Makyaj Müstahzarları	37.898	15.808	8.640	19.100	51.398
6	3307.20	Deodorant	1.042	4.564	-	-	32.502
7	3304.30	Manikür ve Pedikür Müstahzarları	-	-	-	-	20.676
8	3306.90	Ağız ve Diş Sağlığı Müstahzarları	-	-	-	-	19.345
9	3401.19	Diğer Sabunlar	29.365	-	-	-	6.291
10	3305.90	Saç Boyaları	443	12.033	9.344	6.256	2.929

3.2 Sektörde Ülkemizin Panama'ya İhracatı (kg.) Panama INEC*

	Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	2019	2020	2021	2022	2023
1	3401.11	Banyo Sabunu	276.573	370.986	234.652	566.132	505.046
2	3401.20	Diğer Şekillerdeki Sabunlar	131.083	200.674	131.939	178.816	158.480
3	3307.90	Tüy Dökücüler	40.132	119.936	71.670	281.388	31.085
4	3305.10	Şampuan	364	300	28.959	237.587	111.312
5	3304.99	Güzellik ve Makyaj Müstahzarları	19.747	1.104	289	7.017	28.980
6	3307.20	Deodorant	149	-	-	-	31.294
7	3304.30	Manikür ve Pedikür Müstahzarları	-	-	-	-	24.818
8	3306.90	Ağız ve Diş Sağlığı Müstahzarları	-	-	-	-	3.804
9	3401.19	Diğer Sabunlar	-	-	-	-	2.941
10	3305.90	Saç Boyaları	108	21.621	11.823	2.530	4.225

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

Panama pazarına girmek isteyen tüm kozmetik ve kimyevi ürünler sektöründeki firmaların Sağlık ve Eczacılık Genel Müdürlüğü (DNFD) tarafından belirlenen çeşitli gereklilikleri yerine getirmesi gerekmektedir. Bahse konu genel müdürlük tarafından yapılan **sağlık kaydı** süreci aşağıda özetlenmektedir.

Yasal Dayanak: 2001 sayılı Kanun'a göre, tüm kozmetik ve kimyevi ürünlerin Sağlık Kaydına sahip olması zorunludur. Bu kayıt 10 yıl geçerli olup 10. yıl sonunda yalnızca kayıt yenilenmektedir. Kayıt süreci çoğunlukla online olarak gerçekleşmekte olup, çeşitli kurum ve kişilerin (avukat, eczacı ve Eczacılar Odası) imza ve onaylarının alınması gerekmektedir.

Gerekli Belgeler:

1. Başvuru: Panamalı bir avukat tarafından, onaylı bir eczacıdan endorsement alınarak yapılması gerekmektedir.
2. Apostil Şerhi Onaylı Vekaletname: Üretici veya yerel dağıtıcıdan alınması gerekmektedir.
3. Serbest Satış Sertifikası (CLV/FSC) veya Noter Onaylı Yeminli Beyan.
4. GMP Sertifikası veya üreticiden alınan ISO Sertifikası.
5. Ürünün Kalitatif Formülü.
6. Bitiş Ürünü Spesifikasyonları (görünüm, koku, renk).
7. Orijinal Etiketler veya paketlemenin birincil ve ikincil etiketlerinin net görüntüleri. Ürünün son kullanma tarihi veya PAO simgesi gerekmektedir.
8. Paketleme Görselleri: Renkli ve okunabilir fotoğraflar.
9. Klinik Test Sonuçları: Ürün belirli iddialarda (dermatolojik olarak test edilmiş, hipoalerjenik vb.) bulunuyorsa gereklidir.

Özel Koşullar:

- Ürün kısıtlı maddeler içeriyorsa, bu maddelerin konsantrasyonları belirtilmelidir.
- İçeriklerin isimleri Uluslararası Kozmetik Bileşenleri Adlandırma Sistemi (INCI)'ne uygun olmalıdır.
- Birden fazla renk veya çeşidi olan ürünler için, ilgili Uluslararası Renk Endeksi numaraları belirtilmelidir.

Marka Tescili:

Kayıt Süreci: Başvuru sahibi, ilk 10 yıl için 140.50 ABD Doları ücret ödeyerek başvuru yapmaktadır. Birden fazla sınıf için başvuru yapılması durumunda ek ücret talep edilmektedir.

Süre: Ticari marka kaydının onaylanması yaklaşık bir yıl sürebilir ve bu işlem Sanayi Mülkiyeti Genel Müdürlüğü tarafından yapılır.

Bu gereklilikler, ürünlerin yerel düzenlemelere uygun olmasını ve Panama'da güvenli bir şekilde kullanılmasını sağlar. *Bu sürecin Panama'da kayıtlı olan bir avukat tarafından yönetilmesi hem zaman kazanılması hem de işlemlerin doğru ilerlemesi için önemle tavsiye edilmektedir.*

4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

En kalabalık şehirler Panama City ve Arraijan olup, gıda ürünleri için hedef şehir 2023 INEC nüfus sayımına göre 1.439.575 nüfusu ile en yoğun nüfusa sahip olan Panama City'dir. Panama City, birçok farklı ülkeden ve gelir seviyesinden kişilere ev sahipliği yapmaktadır. Bu iki şehirdeki çok kültürlü nüfus, ithal ürünlere en fazla ilgiyi gösteren kesimdir.

Colon, 281.956 nüfusu ile dördüncü en büyük şehir olup, aynı zamanda atin Amerika bölgesinin en büyük serbest ticaret bölgesi olan Kolon Serbest Ticaret Bölgesine (CFZ) ev sahipliği yapmaktadır. Bu şehirde yaşayan kişilere yönelik olmasa da, sunduğu lojistik imkanlar ve dağıtım kanalları sebebiyle serbest bölge, yalnızca gıda değil diğer tüm sektörler için çok faydalı bir hedef bölge konumundadır. CFZ, 2023 yılında 33.368 milyon dolar hacminde ticaret gerçekleştirmiş olup, diğer Latin Amerika pazarlarına giriş sürecini kolaylaştırmaktadır.

4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Cilt bakımı, saç bakımı ve makyaj ürünlerinin halka en yoğun şekilde satıldığı mağazalar arasında **Farmacias Arrocha, Metro Plus, Maissi Beauty Shop, Moist, Nevada, Mumuso, La Riviera ve Ultra Beauty** öne çıkmaktadır. **Stevens** ve **Felix B. Maduro** gibi yüksek kaliteli büyük mağazalar, uluslararası markalardan birçok kaliteli kozmetik ürün satmaktadır. Daha ekonomik büyük mağazalar ise **El Titan, La Onda ve El Costo**, çoğu daha az tanınan markalardan gelen uygun fiyatlı seçenekler olmak üzere, saç ürünleri ve makyaj dahil olmak üzere temel kozmetik ürünlerinin çeşitliliğine sahiptir. Vücut yıkama, şampuan ve deodorant gibi kişisel bakım ürünleri, **El Rey, Super 99, Supermercado Xtra ve Riba Smith** gibi önde gelen süpermarket zincirlerinde en sık satın alınan ürünlerdir.

4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar ve İletişim Bilgileri

Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası, farklı sektörlerden 1.600'den fazla üyesi bulunan ve ülkenin en önemli Ticaret odası konumundadır. Bünyesinde yaklaşık 15 alt sektör yer almakta olup, bu alt sektörlerden biri de biri de kozmetik ve hijyen ürünleri sektörüdür.

Tel: +507 207-2429

Email: igalvez@panacamara.org

PROPANAMA ülkeye yatırım çekmek ve ihracatı artırmakla görevli devlet kurumu olup, ikili ticaretin ve işbirliklerinin geliştirilmesini de hedeflemektedir.

Tel: +507 6780-5239

Email: oortega@propanama.gob.pa

Panama Gıda Maddeleri ve Benzer Ürünler Satıcıları ve Dağıtıcıları Derneği (ACOVIPA)

Tel: +507 6059-7436

Email: secretarioacovipa@gmail.com

4.2.2 Varsa İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar

Ülkedeki ithalatçı firma bilgilerine Panama Ulusal Gümrük Otoritesi web sitesi üzerinden ulaşılabilir. Web sitesi, halihazırda Kasım 2024 itibarıyla yalnızca İspanyolca dilinde hizmet vermekte olup, mezkur siteye erişebilmek için ülkemizden VPN kullanılması gerekebilir.

<https://ana.gob.pa>

Yukarıda linki mevcut web sitesine tıkladığında gelen üst menüdeki "Servicios y Plataformas" sekmesine tıklayıp SIGA/SICE'nin seçilmesi gerekmektedir.

Söz konusu sistemde, ithalatçı kayıtları aranırken **bir yıllık zaman dilimleri** için arama yapılabilmektedir. Bu kapsamda, aşağıdaki ekran görüntüsünde kırmızı ok işareti ile belirtilen alana bir yıllık tarih aralığının girilmesi, ardından "Fraccion Arancelaria" adlı alana, 6 haneli bir HS-GTİP Kodu girilmelidir. GTİP Kodlarımızın ülkemizden farklı olarak 6'lı şekilde girilirken 4. Rakamdan sonra NOKTA "." İşaretinin konulması gerekmektedir.

Örneğin GTİP 330420 Kodunun sisteme 3304.20 olarak yazılması elzemdir.

República de Panamá

AUTORIDAD NACIONAL DE ADUANAS

CONSULTA AL SICE / SIGA

NOTA: Los resultados mostrados se enfocan a brindar información acerca del detalle de los artículos en una declaración, y no a la declaración aduanera en sí.

Fecha de Importación Desde: 2009-01-01 Hasta: 2024-11-10

Las consultas permitidas para este sistema solo pueden ser de un periodo máximo de doce (12) meses.

R.U.C. []
El valor R.U.C. debe ser provisto con sus guiones, sin espacios en blanco.

Nomb. Importador/Exportador []
El nombre del importador/exportador provisto puede ser parcial o completo.

Tipo de Operación Importación Exportación
Especificar el tipo de operación que se está buscando.

Puerto de Entrada []
El valor provisto puede ser completo o parcial.

Fracción Arancelaria []
El valor provisto puede ser completo o parcial tomando en cuenta el siguiente formato: 9999.99.99

Mercancía []
La descripción de la mercancía puede ser parcial o completo.

10
Cantidad de Resultados por Página

Consultar

Copyright © 2009 - Declaración de Privacidad

Bu kısımları doldurduktan sonra, "consultar" kısmına tıkladığında GTİP Kodunuz için sonuçlar aşağıdaki fotoğraftaki şekilde yer alacaktır. Listeyi excel formatında temin etmek için kırmızı kutucuk ile işaretlenen "Exportar a MS Excel" butonuna tıklanması gerekmektedir.

República de Panamá Autoridad Nacional de Aduanas

NOTA: Los resultados mostrados se enfocan a brindar información acerca del detalle de la **declaración de mercancías** y no a la declaración aduanera en sí.

Se encontraron 2666 registros. [Realizar nueva búsqueda](#) [Reportar a MS Excel](#)

Fecha de la Importación	Importador	Descripción de Mercancía
30-Nov-2023	RUC: 240790-1-2238 CIA UNIV. DE PERF. FRANCESA	Procedencia FR Sombreros para los párpados Mostrar información detallada
30-Nov-2023	RUC: 240790-1-2238 CIA UNIV. DE PERF. FRANCESA	Procedencia FR Sombreros para los párpados Mostrar información detallada
30-Nov-2023	RUC: 954960-1-443922 OMNHLIFE DE PANAMA S A	Procedencia DE MAQUILLAJE PARA LOS OJOS (DELINEADOR) Mostrar información detallada
30-Nov-2023	RUC: 954960-1-443922 OMNHLIFE DE PANAMA S A	Procedencia DE MAQUILLAJE PARA LOS OJOS (DELINEADOR) Mostrar información detallada
30-Nov-2023	RUC: 954960-1-443922 OMNHLIFE DE PANAMA S A	Procedencia DE MAQUILLAJE PARA LOS OJOS (LAPIZ CEJA) Mostrar información detallada
30-Nov-2023	RUC: 954960-1-443922 OMNHLIFE DE PANAMA S A	Procedencia DE MAQUILLAJE PARA LOS OJOS (LAPIZ CEJA) Mostrar información detallada
01-Dic-2023	RUC: 9113000-1-650089 CITY HALL S A	Procedencia DE COSMETICOS Mostrar información detallada
01-Dic-2023	RUC: 9113000-1-650089 CITY HALL S A	Procedencia DE COSMETICOS Mostrar información detallada
01-Dic-2023	RUC: 3074740-240144 PRODUCTOS AVON S A	Procedencia DE MAQUILLAJE DE OJOS Mostrar información detallada
01-Dic-2023	RUC: 3074740-240144 PRODUCTOS AVON S A	Procedencia DE MAQUILLAJE DE OJOS Mostrar información detallada

Copyright © 2009 - Declaración de Privacidad

4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler

Kozmetik ve kimyevi ürünler sektöründe ithalat için zorunlu belgeler:

1. İthal edilecek her ürünün sağlık kaydı.
 2. Ticari faturanın kopyası.
 3. Gümrük beyannamesi veya ön beyanname.
 4. Konşimento
- olarak sıralanmaktadır.

Bazı özel belgeler ise malın türüne ve menşe ülkesine bağlı olarak değişebilmekte olup, bu kapsamda Panamalı bir gümrük müşavirliği ile çalışılması önerilmektedir.

4.4 Sektörde Sevk Öncesi İnceleme Zorunluluğu Var Mıdır? Varsa Yetkilendirilmiş Gözetim Şirketleri Hangileridir?

Panama'da ön sevkiyat denetimi gerekliliği bulunmamaktadır. Ancak, Orta Amerika Gümrük prosedürleri el kitabına göre, kesin ithalat için malzeme ülkeye ulaştığında bir denetim yapılmaktadır. Bu yük denetimi yalnızca bir gümrük memuru tarafından gerçekleştirilebilir. Yük alındıktan sonra, belgelerde bildirilen malzemenin (miktar, tür) konteynerlerdeki ile aynı olduğu kontrol edilmektedir.

4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar ve Tarihleri

Panama'da en önemli fuar yaklaşık 42 yıldır düzenlenmekte olan EXPOCOMER Fuarıdır. Panama Ticaret ve Sanayi Odası (CCIAP) organizatörlüğünde düzenlenen genel ticaret fuarında gıda, içecek ve tarım ürünleri, tekstil, giyim ve aksesuar, teknoloji ve elektronik ürünler, otomotiv yan sanayii sektörleri yer almakta olup lojistik, turizm gibi hizmet sektörlerinde de alt fuarlar eş zamanlı olarak farklı hollerde gerçekleştirilmektedir.

Dünya üzerinde genel ticaret fuarlarının yoğun ilgi görmediği bilinmekle birlikte, bu durumun aksine EXPOCOMER fuarı bölgenin en önemli fuarı olarak göze çarpmaktadır. Bilhassa Panama'nın bölgedeki hub olma özelliğinden kaynaklanan kolay ulaşım, Tocumen havaalanı üzerinden gerçekleşen uçuşlar ve Kosta Rika üzerinden karayolu taşımacılığı imkanları sebebiyle yılda bir kez tüm sektörlerin Panama'da buluşarak satın alım gerçekleştirdikleri bilinmektedir. Öyle ki yalnızca mal ticarına ilişkin başlayan bu fuarda yıllar içerisinde lojistik, turizm, teknoloji ve bu sene de elektrikli ürünler üzerinde farklı alt fuarlar eklenmiştir.

59.000 metrekarelik bir alanda Panama Convention Center'da düzenlenen fuara 30'dan fazla ülkeden 600'ün üzerinde katılımcı firma yer almakta olup, mezkur fuarın bu yılki versiyonu **25-27 Mart 2025** tarihleri arasında gerçekleştirilecektir.

İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri alt birliği İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamülleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) organizasyonunda milli katılım organizasyonu düzenlenen fuara tüm firmalarımızın katılımında fayda görülmektedir.

<https://www.expocomer.com/>

4.6 Sektör Firmalarına Hitap Eden ve Gerçekleştirilmesi Planlanan Ticaret Heyetleri

Panama Ticaret Müşavirliği'nin kurulduğu günden bu yana her sene İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamülleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) tarafından Panama'ya kozmetik ve kimyevi ürünler sektöründe ticaret heyeti organizasyonu gerçekleştirilmiştir.

2023 ve 2024 yılları Eylül ayında gerçekleşen mezkur heyetlere yalnızca Panama'dan değil, çevre 14 ülkeden de satın almacılar davet edilmektedir. Her iki sene de 500'ün üzerinde ikili iş görüşmesi gerçekleştirilmiş olup, bahse konu organizasyonun 2025 yılı Eylül ayı içerisinde gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

4.7 Varsa Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler

Panama'nın merkezi kamu ihale kurumunun web sitesi PanamaCompra <https://www.panamacompra.gob.pa/>, tüm sektörlerle yönelik ihalelerin yayınlandığı tek adrestir. Bu portal, satıcıların web sitesine kaydolduktan sonra tüm ihaleleri inceleyebileceği, ihalelere teklif verebileceği resmi ve ücretsiz bir elektronik ihale sitesidir. Mezkur kurum tarafından en çok ihale yayınlanan sektörler:

- Sağlık
- Mühendislik, araştırma ve teknoloji hizmetleri
- Gıda ve kişisel bakım ürünleri (sosyal yardım amaçlı)
- İlaç ve Medikal Ürünler
- İnşaat ve bakım hizmetleri
- Üretim malzemeleri, yapılar, işler ve inşaat olarak yer almaktadır.

PanamaCompra Web Sitesi Bölümleri: Portal, Panama Compra V2 ve Panama Compra V3 olarak ikiye ayrılmıştır.

V2, Online Teklif, Küçük Kamu Alımları (10.000-50.000 ABD Doları), Kamu İhalesi, En İyi Değer İhalesi, Çerçeve Anlaşması İhalesi, Sanal Mağaza, Açık Artırma, Özel ve Olağanüstü İhale Prosedürleri, Acil Durum İhale Prosedürleri gibi süreçlerin yanı sıra bu versiyonda başlayan sözleşme süreçlerini tamamlamak için kullanılmaktadır.

V3, daha yeni bir versiyon olup, 10.000 ABD Dolarına kadarki daha küçük alımları yayınlamakta ve Sanal Eğitim Merkezi'ne erişim, sorular için çevrimiçi sohbet ve aşamalı olarak etkinleştirilecek diğer prosedürleri içermektedir.

"Devlete satış fırsatları" bölümünde, aktif tüm ihalelerin genel bir görünümü yer almakta olup, yayınlanan ihaleler bu bölümde de kategorilere ayrılmıştır. Yayınlanan 50 kategoride gıda ve içecekten dağıtım sistemleri ve makine ekipmanlarına kadar geniş sektör grupları yer almaktadır.

Bazı ihaleler yalnızca yerel firmalara yönelik olup, birçok ihale uluslararası katılıma açıktır. Her ihale teklifinde ihaleye çıkan kurum adı, tutarı, son başvuru süresi ve ilgili iletişim kişisi bilgileri yer almaktadır.

4.8 Panama'nın, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi

Panama ve ülkemiz arasında halihazırda bir serbest ticaret anlaşması *bulunmamaktadır*.

MICI (Sanayi ve Ticaret Bakanlığı) verileri kapsamında Panama'nın şu anda Serbest Ticaret Anlaşması bulunan ülkeler:

- Kosta Rika
- El Salvador
- Honduras
- Guatemala
- Nikaragua
- Güney Kore
- Kanada
- Singapur
- Peru
- İsrail
- AETZ (İzlanda, Lihtenştayn, Norveç ve İsviçre)
- Meksika
- Şili
- Tayvan'dır.

Ayrıca, Panama'nın tarafı olduğu diğer ticaret anlaşmaları ise:

- Panama ABD Ticaretin Geliştirilmesi Anlaşması,
- Avrupa Birliği ve Birleşik Krallık ile yapılan Ortaklık Anlaşması,
- Kolombiya, Dominik Cumhuriyeti, Trinidad ve Tobago ile yapılan Tercihli Ticaret Anlaşmaları,
- Latin Amerika Entegrasyon Derneği ülkeleri arasındaki Bölgesel Pazar Açılım Anlaşmasıdır.

4.9 Varsa Tercihli Tarifeden Yararlanmak İçin Gerekli Belgeler

Panama'nın ticaret anlaşması yaptığı tüm ülkeler ile ticaretinde özel tarife indiriminden yararlanabilmek için ürün sevkiyatı esnasında Menşe Şehadetnamesi hazırlanması gerekmektedir. Ülkemiz ürünleri için tercihli tarife imkanı bulunmamaktadır.

4.10 Sektörde Standartlar

Panama, Guatemala, El Salvador, Honduras, Nikaragua, Kosta Rika ve Panama arasındaki ekonomik entegrasyonu kademeli olarak sağlamayı teşvik etmekten sorumlu kuruluş olan **Orta Amerika Ekonomik Entegrasyonu Sekreterliği (SIECA)**'nın bir üyesidir. 1991 yılında kurulan SIECA'ya Panama 2012 yılında katılım sağlamıştır. SIECA, **Orta Amerika Teknik Düzenlemelerini (RTCA)** oluşturarak tüm üyelerce kabul etmiş ve üye ülkeler bu standart ve düzenlemelere uygun anlaşmalar imzalamıştır.

Kozmetik ve kimyevi ürünler söz konusu olduğunda ise **MINSA** (Sağlık Bakanlığı) tarafından belirlenen gerekliliklerin yanı sıra, Panama'da satılan tüm kozmetik ürünlerin geçerli **RTCA standartlarına** uygun olması gerekmektedir.

Yürütme Kararnamesinde belirtilen herhangi bir farmakope veya referans tarafından kullanımı onaylanmış renklendiricilerin kullanımı kabul edilmektedir. **Aerosoller** için, kullanılan itici gazların adı ve konsantrasyonu belirtilmeli ve bu gazlar, **ozon tabakasının korunması** için yürürlükteki mevzuata uygun olmalıdır.

Konuya ilişkin düzenlemeler hakkında bilgi edinmek için <https://www.minsa.gob.pa/informacion-salud/reglamentacion-sobre-cosmeticos-0> . linkinin ziyaret edilmesi önerilmektedir.

4.11 Sektörde Etiketleme

Karar No. 467-2022 (COMIECO) ve Orta Amerika Teknik Düzenlemesi (RTCA), kozmetik ve kimyevi ürünlerin etiketlenmesini düzenleyen ana mevzuatlardır.

Etiketlerin birden fazla dilde basılması mümkün olup, bunlardan birinin İspanyolca veya İngilizce olması zorunludur.

Kozmetik ürünlerin birincil veya ikincil ambalaj etiketinde (varsa) aşağıdaki zorunlu bilgiler yer almalıdır:

- Ürün adı.
- Ağırlık veya hacim cinsinden içerik.
- Üreticinin veya distribütörün adı.
- Menşei ülke.
- Parti numarası.
- Depolama koşulları (gerekliyse).

- Güvenlik bilgileri veya ürün kullanımına ilişkin grafik gösterimler (uygulanabilir durumlarda).

İlgili uyarı açıklamaları, ürün etiketinde, birincil veya ikincil ambalajda (varsa) ya da ilişikteki talimatlarda İspanyolca olmak üzere birden fazla dilde aynı anda belirtilmelidir. Bu uyarılar, tüketiciyi yanıltmayan ve kafa karıştırmayacak şekilde açık ve öz bir şekilde yazılmalıdır.

Promosyon niteliğindeki ürünlerde, ürünün "Satış için değil", "Ücretsiz örnek" veya benzeri bir açıklama ile işaretlenmesi gerekmektedir.

Birincil etikette, menşei ülkenin adı parti numarası içinde yer alabilmekte; ancak üretici veya ithalatçı, bu bilgiyi belirten harflerin, numaraların veya bunların kombinasyonunun ne olduğunu açıklamak zorundadır. Birincil ambalaja ek olarak ikincil bir ambalaj bulunması durumunda, eksiksiz bilgi ikincil ambalaj üzerinde yer almalıdır. Aksi takdirde, birincil ambalajın etiketinde menşei ülkenin adı veya kısaltması belirtilmelidir.

İçindekiler listesi, konsantrasyon sırasına göre azalan şekilde Uluslararası Kozmetik Bileşenleri Adlandırması (INCI) kullanılarak yazılmalıdır.

Doğrulanamayan özelliklerin beyan edilmesi yasaktır.

4.12 Sektörde Ambalajlama

RTCA 71.03.49:08'e göre, birincil ambalajlama, ürüne temas etmeden önce, yazılı olarak belirlenmiş prosedürler kullanılarak, uygulanabilir olduğu durumlarda temizlik işlemlerine tabi tutulmalıdır.

4.13 Lojistik (Nakliye süresi, en fazla tercih edilen taşıma modları, güzergahlar v.b.)

Panama, dış ticarete kullanılan çeşitli ulaşım modlarıyla UNCTAD'a göre, Latin Amerika'da en yüksek bağlantı modlarına sahip ülkedir. Panama, coğrafi konumunun avantajlarından tam anlamıyla yararlanmak için deniz, kara ve hava ulaşımını kullanmaktadır.

Panama, konteyner, dökme yük, sıvı yük ve genel kargo hizmetleri ile aynı zamanda yolcu taşımaya olanak sağlayan kruvaziyer terminalleri içeren bir deniz limanı ağına sahiptir. Panama Kanalı'nın Atlantik ve Pasifik girişlerindeki limanlar, konteynerize yüklerin elleçlenmesinde Panama'yı bir aktarma merkezi haline getirmiştir.

Panama Kanalı, dünya ticaret yollarının en önemli noktalarından biri olup, Atlantik ve Pasifik okyanuslarını bağlamaktadır. Geçiş süresini kısaltarak deniz yollarını daha verimli hale getirmek için tasarlanan kanal, 180 deniz rotasını birleştirerek 170 ülkede 1.920 limana bağlanmaktadır. 2022 yılında küresel deniz ticaretinin %4'ü bu kanal üzerinden geçmiştir.

Son yıllarda hava taşımacılığı güçlü bir ticaret taşımacılığı modu olarak hızla gelişmiştir. Tocumen Uluslararası Havalimanı, Amerika, Asya ve Avrupa'da 70'den fazla şehre uçuş sağlamaktadır. Havalimanının genişleme planları devam etmekte olup, gelişmiş bir lojistik sektörü ile büyümenin sürdürülmesi hedeflenmektedir.

Panama ile Türkiye arasındaki deniz taşımacılık süresi, rotaya bağlı olarak 20 ile 30+ gün arasında değişmektedir. Çoğu rota, Türkiye ile Panama arasında bazı duraklamalar yapmaktadır. Maersk tarafından sunulan ECUMED Batı yönlü rota, Yunanistan'ın Pire Limanı'ndan başlayarak, Yunan,

Türk, Fas ve İspanyol limanlarını ziyaret ettikten sonra Amerika Birleşik Devletleri ve ardından Latin Amerika boyunca ilerleyerek Balboa Limanı'na ulaşmaktadır (37. gün). Nakliye rotalarıyla ilgili daha fazla bilgi almak için, bireysel ihtiyaçlara özel bilgi verebilecek nitelikli taşıma şirketleri ile doğrulama yapılması önerilir. Panama City ile İstanbul arasındaki hava taşımacılığı yaklaşık 12-14 saat sürmektedir. Bu kapsamda en çok kullanılan hat THY'nin haftada 10 adet gerçekleştirilen İstanbul-Panama City uçuşları olup, Avrupa'da özellikle İspanya aktarmalı uçuşlar da bulunmaktadır.

4.14 Dağıtım Kanalları

Sektörde ürünlerin çoğu ithal edildiği için, ürünlerin büyük bir kısmı ülkeye Serbest Ticaret Bölgeleri aracılığıyla ulaşmaktadır. Ülkeye ulaştıktan sonra ise genellikle birden fazla uluslararası tanınmış markayı bünyesinde barındıran toptancılara veya dağıtıcılara teslim edilmekte ve bu firmalar tarafından dağıtımı da gerçekleştirilmektedir.

Ülkedeki başlıca yerel dağıtım şirketleri arasında **Agencias Feduro** (2017-2021 yılları arasında sektörün toplam ithalatının %21'ini gerçekleştirmiştir), **Productos de Prestigio**, **Agencias Motta** ve **H. Tzanetatos** yer almaktadır.

Panama pazarına ilgi duyan birçok uluslararası parfümeri ve kozmetik firması, genellikle sektörde büyük deneyime sahip ve geniş bir müşteri portföyüne sahip az sayıda dağıtımci ile dağıtım sözleşmeleri yapmayı tercih etmektedir. Bu dağıtımci, ürünleri büyük mağazalara ve bu tür ürünleri satın almak için nüfusun büyük çoğunluğunun gittiği yerlere ulaştırdığı için üretici firmalar için büyük ilgi görmektedir. Yukarıda adı geçen dağıtım firmalarının sektörde adeta bir oligopol oluşturduğunu söylemek mümkündür.

4.15 E-Ticaret (Sınır Ötesi E-Ticaret/E-İhracat)

Panama, e-ticaret alanında oldukça yeni bir oyuncu olmasına rağmen pandemi sonrasında ekonomideki rolü hızla büyümüştür. E-ticaret, ülkenin toplam gelirinin %24'ünü oluşturarak pazara liderlik etmektedir. Panama'daki çevrimiçi satışların 2024 yılına kadar 1.173 milyon dolar seviyesine ulaşması beklenmektedir. Bu da ülkenin, Statista Dijital Pazar Tahminleri'ne göre e-ticaret pazarında 65. en büyük pazar olarak konumlanmasını sağlayacaktır.

4.15.1 Ülkedeki Pazaryerleri

Kozmetik alanında, pazarın önemli bir kısmını oluşturan az sayıda platform bulunmaktadır. Kişisel hijyen ürünlerinde hızlı teslimat seçeneği ile **PedidosYa** pratik bir seçenek olarak kabul edilmektedir. Bu uygulama, esas olarak yemek teslimatı odaklı bir mobil uygulama olmakla birlikte süpermarket alışverişi teslimatı hizmeti sayesinde kişisel bakım ürünleri sipariş etme imkanı sunmaktadır.

Arrocha ve **Maissi** gibi önde gelen birçok kozmetik mağazasının e-ticaret web siteleri bulunmasına rağmen, Panamalılar genellikle kozmetik alışverişlerini çevrimdışı, mağazadan yapmayı tercih etmektedir. Bu durum, yerel olarak temin edilebilen markalar için geçerlidir. Ülkede online alışveriş kültürü genel olarak pek yaygın değildir.

Bunun yanı sıra, pazarın belirli bir kesimi Panama pazarında bulunmayan uluslararası markaları satın almayı tercih etmektedir. Bu tür alışverişler **Amazon** üzerinden veya doğrudan markanın e-ticaret sitesinden yapılmaktadır. Ancak, Panama'da devlet destekli bir posta hizmetinin bulunmaması

nedeniyle, bu yolu tercih eden müşteriler Miami'deki bir P.O Box hizmetini kullanmak zorunda kalmaktadır.

4.15.2 Özel Günler, Bayramlar v.b.

Panama'da nüfusun büyük bir kısmı Katolik olduğu için, dini bayramlar, özellikle Noel ve Kutsal Cuma gibi günler, ulusal tatil olarak kabul edilmektedir.

Panama'nın İş Kanunu'nun 47. Maddesine göre, ulusal tatil veya ulusal yas günü olarak kanunla belirlenen bir tatil günü Pazar gününe denk gelirse, ertesi Pazartesi günü tatil günü olarak uygulanmaktadır.

Panama Resmi Tatilleri 2025	
1 Ocak	Yeni Yıl
9 Ocak	Martyrs Günü
4 Mart	Karnaval
18 Nisan	Kutsal Cuma
1 Mayıs	Emek Bayramı
3 Kasım	Kolombiya'dan Ayrılış Günü
5 Kasım	Kolon'un Bağımsızlık Günü
10 Kasım	Yas Günü
28 Kasım	İspanya'dan Ayrılış Günü
8 Aralık	Anneler Günü
20 Aralık	Yas Günü
25 Aralık	Christmas

Carnival, Kutsal Hafta (Holy Week) ve Kasım ayı gibi tatil dönemlerinde, birçok işletme çalışanlarına 1 veya 2 ek tatil günü vermeyi tercih edebilir. Bu durum, işletmelerin faaliyetlerini ve hizmet sürekliliğini etkileyebilir. Dolayısıyla, bu tarihlerde Panama'daki ticari faaliyetlerin düzenlenmesi ve işletmelerin açık olma durumu göz önünde bulundurulmalıdır.

4.15.3 En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları

2024 pazarlama çalışmalarına göre, Panama'da en popüler sosyal medya platformları TikTok, Instagram ve YouTube'dur.

TikTok, 2.57 milyon kullanıcı ile en popüler platformu, Instagram, 2.55 milyon kullanıcı ile ikinci sırada, YouTube, 2.45 milyon kullanıcı ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Pazarlama faaliyetlerinin çoğu, içeriklerin daha geniş bir kitleye ulaşması ve bazı durumlarda viral olma potansiyeline sahip olması nedeniyle TikTok ve Instagram platformlarında yapılmaktadır.

4.15.4 E-Ticaretteki Gümrük Vergileri ve Muafiyetleri

E-ticaret, Panama'ya ithalat yapan diğer şirketlerle aynı gümrük vergilerine tabidir. Bu durum, Panama Ulusal Gümrük İdaresi tarafından yayımlanan Vergi Tarifesi'ne göre belirlenmiştir.

4.15.5 E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler

Panama'da e-ticaretle ilgili düzenlemeler, Ticaret ve Sanayi Bakanlığı tarafından belirlenmiştir. 22 Temmuz 2008 tarihli Elektronik Ticaret Yasası (Law 51), interneti ticaret yapma aracı olarak teşvik etmesine rağmen, her internet hizmet sağlayıcısının uyması gereken bazı temel gereksinimler bulunmaktadır.

-İşletme Kuruluşu Gerekliliği; İnternet üzerinden ticari hizmet sağlamak için, yasal olarak faaliyet göstermek adına Ticaret ve Sanayi Bakanlığı tarafından Panama Emprende aracılığıyla uygun bir İşletme Bildirimi alınması zorunludur.

-Yasal İzinler ve Lisanslar; internet üzerinden tamamen ticaret yapan bir işletmeye sahip olmak, gerekli izinler, sertifikalar veya lisanslardan muaf olduğu anlamına gelmemekte, ticari faaliyetle ilgili düzenlemelere uygunluk sağlanması zorunlu tutulmaktadır.

-Yasal Sorumluluklar; firmalar Ticari Hizmet Sağlayıcısı olarak, tüm sivil, cezai ve idari sorumluluklara haiz olup, Tüketici Koruma ve Rekabet Savunma Kurumu (ACODECO), Gelir Genel Müdürlüğü (DGI) veya Sağlık Bakanlığı (MINSa) gibi denetim ve denetim yetkileri verilen yetkili kurumların kurallarına uymakta yükümlüdür.

Koşullar ve Kullanım Şartları

E-ticaret yapılması planlanan web sitesinde veya elektronik platformda “Koşullar ve kullanım şartları”nın yayınlanması gerekmektedir. Bu belge, kullanıcılara ve potansiyel müşterilere işin ticaret politikalarını iletmeyi amaçlamaktadır. Bu belgede yer alması gereken ana unsurlar:

- **Şirketin ticaret unvanı**
- **Web sitesi URL'si**
- **Gerçekleştirilen ticaret faaliyetinin türü ve pazarlamak istenen ürün ve hizmetlerin özeti**
- **Web sitesi veya uygulama üzerinden kabul edilecek ödeme yöntemleri** (Kredi Kartları, Nakit, Transferler vb.) ve müşteriye verilecek ödeme kanıt belgesi
- **Ürün teslimat prosedürünü ayrıntılı olarak açıklanması:** Müşterinin belirli bir noktada ve zamanda ürünü alması gerekli mi/eve teslimat yapılıyorsa teslimat bölgesi, teslimat süresi ve müşteriye önemli olabilecek diğer detayların bildirilmesi,
- **Müşteri şikayetleri, talepler veya iadeler için prosedürlerin açıklanması:** İletişim kurulabilecek kişi(ler), telefon numaraları, e-posta adresleri vb.'dir.

Gizlilik Politikaları

Online alışveriş yapabilmek için müşteriler, işyerleriyle kişisel verilerini paylaşmak zorundadır (adres, telefon numarası, kredi kartı numarası vb.). Elektronik ortamda hizmet sağlayan işletmelerin, bu verileri korumak için güvenlik sistemlerine sahip olmaları gerekmektedir.

Bu nedenle, web sitesi barındırma hizmet sağlayıcısı ve ödeme işlemcisi olarak kiralanan şirketle, kullanacakları güvenlik sistemlerini danışılarak, web sitesindeki Gizlilik Politikaları kısmında belirtilmesi gerekmektedir.

Bu belgede ayrıca özel olarak açıklanması gerekenler bilgileri:

- **Müşteri verilerini nasıl koruyacağınız ve gizlilik politikalarımızın nasıl işlediği**
- **Müşterilerden talep edilecek veriler**
(örneğin, ad, soyad, e-posta adresi, telefon numarası, ödeme bilgileri vb.).
- **Verilere neden ihtiyaç duyulduğu**
- **Verilerin nasıl korunacağı**
- **E-posta adresleri ve diğer verilerin reklam amaçlı kullanılması durumunda müşterinin bilgilendirilmesi ve onayının alınması**

İşlemler için Güvenlik Sağlamak

Eğer web sitesinde online ödeme kabul edilecek ise, elektronik ödemeleri işlemek ve banka hesabına yatırmak için bir hizmet sağlayıcısından hizmet alınması gerekmektedir. Bu hizmet sağlayıcılar, Ödeme İşlemcileri olarak bilinmekte ve uluslararası PCI DSS (Payment Card Industry Data Security Standard) sertifikasına sahip olmaktadır.

4.15.6 E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri (Hızlı kargo ve sipariş karşılama hizmetleri (fulfillment) sunan firmalar v.b.)

EntregoYa: EntregoYa, entegrasyon eklentileri sağlamakta ve tüm ürünlerin “teslim-paketleme” işlemlerini yapmaktadır. Panama City için “aynı gün” teslimatlar ve ülke genelinde “ertesi gün sabah” teslimat hizmeti bulunmaktadır.

Zappy Delivery: Zappy Delivery, taşımacılık yönetimi ve sistematik lojistik kargo hizmetlerine odaklanan bir Panamalı şirkettir. Envanter dağıtım hizmetleri, şubeleri arasındaki malzeme transferi ve E-Ticaret için kapıdan kapıya teslimat hizmetleri bulunmaktadır.

CCM Solutions: CCM, ticari paketler veya özel işlem gerektiren kritik kurye hizmetleri için ülke genelinde kapıdan kapıya teslimat hizmeti (Posta Hizmetleri) sunmaktadır.

Pointer Express: İşletme kurye hizmeti, akıllı adresler, paket güvenliği, gelişmiş takip teknolojisi ve çevrimiçi teslimat kanıtı sunan hafif paketler için uygundur. Panama City, Panama Pacifico ve Colón'daki en yoğun alanlarda şubelere sahiptir.

Rapi Express: Rapi Express, kurumsal mesajlaşma ve sosyal lojistik, ayrıca ülke genelinde kurye hizmeti sunan bir Panamalı şirkettir.

4.16 Tanıtım ve Pazarlama

Panama’da, indirimler veya kuponlar genellikle satışa özel Instagram hesapları ya da **Oferta Simple** gibi kupon websiteleri aracılığıyla duyurulmaktadır. Bir hizmet, deneyim veya ürün üzerindeki indirim, bu tür platformlarda tanıtılarak işletmenin görünürlüğünü artırmak ve yeni müşterilere ulaşmak hedeflenir. Panama’nın en büyük bankalarından biri olan **Banco General**, farklı restoranlar

ve hizmetlerle iş birliği yaparak her ay özel teklifler sunmaktadır. En çok kampanya oluşturulan sektörler gıda ve kozmetik ürünleridir.

Kozmetik sektöründe, **Arrocha** ve **La Metro** gibi mağazalar, satışları artırmak amacıyla belirli günlerde kozmetik ürünlerinde indirim yapmaktadır.

Black Friday, son yıllarda büyük bir ivme kazanmış ve yaygın şekilde tanıtılan bir indirim günü haline gelmiştir. Şükran Günü'nden sonraki cuma günü gerçekleştirilen bu indirim etkinliği, hafta sonu boyunca devam etmektedir. Tüm sektörlerden birçok firma, ürünlerini tanıtmak ve satışlarını artırmak amacıyla Black Friday indirimlerine katılmaktadır.

İlaveten, özellikle süpermarketlerde kozmetik ve kişisel bakım ürünlerinin olduğu reyonlarda, “özel stand” trendi başlamış olup farklılaştırılmış/ışıklı/renkli stand ve raflar ile ürünler diğerlerinden ayrılmakta, broşürlerde ya da basılı olmayan QR kodu gibi bilgilendirici sistemlerle ürün hakkında ayrıntılı bilgi verilmektedir.

Kültürel olarak eşantiyon, ufak tester gibi ürünlere ilgisi olan ve bu testerlar sayesinde alacağı ürünle bağ kurduğuna inanılan tüketici kesimi Panama'da yoğun olarak mevcuttur.

4.17 Sektörde Tüketici/Alıcı Tercihleri ve Son Trendler

Panamalı tüketiciler, sosyo-ekonomik olarak iki segmente ayrılabilir.

1. **Yüksek gelir grubundaki tüketiciler**, kaliteyi fiyattan daha önemli görerek uluslararası ürünleri tercih etmektedir. Bu grup, Amerikan ve Avrupa trendlerinden etkilenmekte ve alışveriş için alışveriş merkezlerini tercih etmektedir.
2. **Alt-orta gelir grubundaki tüketiciler** ise, satın alma kararlarında fiyatı temel faktör olarak görmektedir. Bu grup genellikle indirim arayışında olup, alışverişlerini büyük mağazalar ve outletlerden yapmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri'nin ülkede etkisi oldukça güçlüdür; bu nedenle, Amerikan markaları genellikle benzer ürünlere kıyasla daha kaliteli olarak değerlendirilmektedir. Parfümeri konusunda ise Avrupalı, özellikle Fransız ürünleri, daha yüksek kaliteye sahip olarak kabul edilmektedir. Son iki yılda, Kore cilt bakım ürünlerine olan ilgi önemli ölçüde artmıştır.

Panamalı tüketiciler yeni ürünlere açık olmakla birlikte internette alışveriş yapma oranı artmıştır. Ancak interneti sadece indirim aramak için değil, aynı zamanda satın almayı planladıkları ürünler hakkında bilgi edinmek ve yorumları okumak için de kullanmaktadırlar.

Kozmetik alanında, cilt ve saç bakım ürünlerine olan ilgi artış göstermektedir. Cilt bakım ürünleri, özellikle **güneş koruyucu ürünler**, halk arasında hızla yaygınlaşmıştır. Genç nüfus (35 yaş ve altı), yaşlanma karşıtı ve koruyucu yağları ve serumları günlük rutinlerine dahil etmektedir.

Panamalı kadınların güzellik konusundaki en büyük endişeleri arasında, yaşlanmanın normal belirtilerinin (kırışıklıklar, çizgiler, lekeler vb.) yanı sıra nemli hava koşullarının cilt üzerinde yarattığı etkiler yer almaktadır. Bu etkiler arasında cildin daha yağlı olması, genişlemiş gözenekler ve siyah noktalar bulunmaktadır.

Chiriquí Üniversitesi tarafından dermo-kozmetik ürünler sektörü üzerine yapılan bir araştırmaya göre, Panamalı kadınlar öncelikli olarak saçlarıyla ilgilenmektedir ve en çok tüketilen ürünler saç ürünleridir. Saç ürünlerini yüz, vücut ve aromaterapi ürünleri takip etmektedir.

4.18 Sektörde Vergiler (Gümrük vergisi, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, ilave gümrük vergisi, anti dumping vergisi v.b.)

Panama Ulusal Gümrük İdaresi'ne göre, kozmetik ürünlerinin satın alınmasında %7 oranında **ITBMS** (KDV) uygulanmaktadır. Kozmetik ürünler için gümrük vergisi, ürüne bağlı olarak %5 ila %15 arasında değişmekte olup, mezkur sektörde bunların haricinde ilave bir gümrük vergisi uygulanmamaktadır.

Aşağıdaki tabloda, Panama'da en çok ithal edilen kozmetik ürünler için uygulanan vergileri oranları yer almakta olup, talep edilen diğer tüm GTİP Kodları için Müşavire Danışın uygulaması üzerinden Müşavirliğimize ulaşabilirsiniz.

GTIP Kodu	Gümrük Vergisi
3306.10	6 – 10%
3401.11	5 – 10%
3303.00	5 – 6.5%
3305.10	6 – 6.5%
3305.90	6 – 6.5%
3304.99	5 – 8%
3307.20	5 – 10%
3307.90	5 – 6.5%
3401.30	0 – 15%
3304.10	6%

4.19 Varsa Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller

Kozmetik pazarına girişteki temel engeller arasında uzun ve maliyetli bir sağlık kayıt süreci yer almaktadır. **Her ürün için 10 varyant sınırı**, pazara girişte ürün çeşitliliğini sınırlayabilmekte olup, ek renk veya varyantların tanıtılması, ayrı kayıt süreçlerini gerektirmekte ve bu da pazara giriş maliyetlerini artırmaktadır. Bu kapsamda firmalarımıza ürün gruplarında en başarılı ve ya en iddialı ürün grupları ile Panama pazarına girmeleri/ürünlerinin sağlık kaydını yaptırmaları tavsiye edilmektedir.

5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar

Panama'da kozmetik alanında yerel üretim yetersiz olup, yüksek bir talep bulunmaktadır. Bu durum, **Türk ihracatçıları için önemli bir fırsat** oluşturmaktadır. Kozmetik ürünlere olan talep, hem düşük segment hem de yüksek segment makyaj ürünleri açısından oldukça yüksektir.

Halihazırda Panama’da primetimedda haftanın her günü Türk dizileri izlenmektedir. Dizi sektörünün öncüsü konumunda olan ülkemiz, dizilerde kullanılan kıyafetler, ev gereçleri, mobilya gibi ürünlerin yanı sıra, “güzel Türk kadını” ve “yakışıklı Türk erkeği” algısının oluşmasına yol açmıştır. Bilhassa dizilerde başrol oyuncularının makyaj ve saç ürünlerinin arama motorlarında arandığı bilinmektedir.

Ayrıca, kozmetik ürünlerin Kolon Serbest Bölgesi’ne (ZLC) ihraç edilmesi, daha büyük nüfuslara sahip diğer Latin Amerika pazarlarına ulaşmak için mükemmel bir fırsat sunmaktadır. INEC'e göre, ZLC’den yeniden ihraç edilen hijyen ve kozmetik ürünlerinin toplamının yalnızca %3’ü Panamalı pazara yönelmektedir.

6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler

Panama'da birçok uluslararası marka faaliyet gösterdiğinden kozmetik sektöründe yoğun bir rekabet bulunmaktadır. Procter & Gamble, Colgate-Palmolive ve Unilever gibi markalar, ülkede üretim merkezlerine sahip olmamakla birlikte, ürünlerini bölge genelinde dağıtan distribütörlere sahiptir. Bu markalar, Panaman pazarının kişisel bakım sektöründe uzun yıllardır güçlü bir varlık göstermekte olup, pazar talebinin dörtte birini karşılamaktadır.

7. Sektörde İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

Panama kozmetik pazarına giriş yaparken, marka bilinirliği oluşturmak temel bir adımdır ve bu amaçla sosyal medya etkili bir araç olarak kullanılabilir. Panamalı influencer'lara kozmetik ürün kitleri göndermek, geniş bir takipçi kitlesine ulaşmak için yaygın olarak kullanılan bir tekniktir. Bu yöntem, markanın görünürlüğünü artırırken aynı zamanda potansiyel müşterilerle güven ve bağlantı kurulmasını sağlar.

Son yıllarda, Türk dizileri Panama'da sahip olduğu popülerlik nedeniyle ülke vatandaşlarının Türk kültürüne olan ilgisi artırmış olup, bu durum Türk ürünlerini Panamalı pazara tanıtmak için ideal bir fırsat sunmaktadır. Bu gündemden faydalanarak, Türk kozmetik markaları televizyon reklamları ve özellikle İspanyolca dilinde sosyal medya kampanyaları aracılığıyla hedef kitlelerine ulaşmayı deneme yolu ile veyahut dizilere ürün yerleştirme ya da sponsorluk faaliyetleri ile tüketicide bilinirliğin artması sağlama konusuna odaklanmalarında fayda görülmektedir.

8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar

- Bürokrasi ve kayıt prosedürleri, Panama’da önemli ticaret engelleri olarak sıralanabilmektedir. Kayıt süreçleri uzun zaman almakta ve maliyet artışına neden olarak şirketleri ürünlerini ülkeye getirmekten caydırabilmektedir.
- Panama'da çoğu kayıt ve kuruluş prosedürü, işlemleri yürütmek için uygun bir Panamalı avukat çalışılması zorunlu olup, bu durum dikkate alınması gereken ek bir masraf anlamına gelmektedir.
- Yabancı resmi belgeler, genellikle apostil işlemi gerektirdiğinden dikkate alınması gereken potansiyel bir ek maliyet oluşturabilmektedir.

9. Genel Deęerlendirme

Panama'nın kozmetik sekt6r6, pazarına uyum sağlamak isteyen yabancı Şirketler için birçok fırsat sunmaktadır. Bu pazar, g6l6 uluslararası Őirketlerin yer aldığı ve yeni markalar için bir zorluk oluŐturduęu bir yapıya sahiptir. Ancak, Panama'nın fiyat-kalite odaklı yaklaŐımı, uygun fiyatlı ve y6ksek kaliteli alternatif markalar için bir fırsat yaratabilir. 6lkenin ithalata olan bağımlılığı ve çeşitli ticaret anlaşmaları, pazara girişi kolaylaŐtırırsa da, d6zenleyici ortamı aŐmak, 6zellikle sağlık kayıt s6releri gibi konular zorlayıcı olabilir. Pazarın taleplerini anlamak ve sekt6re ait d6zenlemeleri kavramak, başarılı bir tanıtımın anahtarıdır.

*****Panama Ticaret M6Őavirlięi tarafından hazırlanan bu Rapor bilgi amaçlı olup herhangi bir hukuki bağlayıcılığı yoktur. *****

10. Yararlı Adresler

Propanama

<https://www.propanama.gob.pa/panama/>

Panama Compra - Tenders

<https://www.panamacompra.gob.pa>

Colon Free Zone

<https://www.zolicol.gob.pa/>

Chamber of Commerce, Industries and Agriculture

<https://www.panacamara.com/>

Intelcom

<https://intelcom.gob.pa/inicio>

Ministry of Health

<https://www.minsa.gob.pa/>

General Directorate of Investor Services

<https://digesi.mici.gob.pa/>

11. Kaynakça

- <https://www.zolicol.gob.pa/wp-content/uploads/2022/03/COMPENDIO-2016-2020.pdf>
- <https://www.maersk.com/local-information/shipping-from-europe-to-latin-america/ecumed-westbound>
- <https://www.inec.gob.pa/DASHBOARDS>
- <https://mici.gob.pa/onci-acuerdos-comerciales-regionales/>
- <https://mici.gob.pa/comercio-por-internet-2/>
- <https://www.digerpi.gob.pa/cms/>
- <https://dgi.mef.gob.pa/itbms/Generalidades.php>
- <https://www.panacamara.com/exposiciones-comerciales/>
- <https://propanama.gob.pa/en/Pagina%2FTendenciasConsumo>
- <https://www.minsa.gob.pa/informacion-salud/reglamentacion-sobre-cosmeticos-0>
- <https://www.icex.es/content/dam/es/icex/documentos/quienes-somos/donde-estamos/red-exterior/panama/Estudio%20de%20mercado%20-%20El%20mercado%20de%20la%20perfumer%20C3%ADa%20y%20cosm%20C3%A9tica%20en%20Panam%20C3%A1%202021.pdf>
- <https://www.minsa.gob.pa/sites/default/files/publicacion-general/etiquetado-de-cosmeticos-rtca-71.03.3607.pdf>
- <https://faolex.fao.org/docs/pdf/pan175531.pdf>
- <https://www.lloydsbanktrade.com/en/market-potential/panama/marketing>
- <https://www.panamacompra.gob.pa/Inicio/#/>
- <https://dashlog.gatech.pa/ft>
- <https://www.mitradel.gob.pa/wp-content/uploads/2016/12/c%20C3%B3digo-detrabajo.pdf>
- https://siga-consulta.ana.gob.pa/aduana/SIGA_SICE/index.php?csrt=11817165114310690379
- <https://www.laestrella.com.pa/economia/ventas-online-podrian-alcanzar-los-11730-millones-en-panama-HF7979283>
- https://www.ana.gob.pa/w_ana/images/ANA_pdf/pag_princ_pdf/manual_unico_procedimientos_aduaneros_centroamericanos.pdf
- <https://www.produ.com/television/noticias/maria-gabriella-diaz-de-tvn-de-panama-vinimos-a-mip-cancun-a-buscar-novelas-turcas-que-son-las-que-mejor-funcionan-en-el-primetime-peliculas-y-nuevos-formatos/>
- <https://logistics.gatech.pa/intercambio-comercial/tratados-y-acuerdos/mapa-de-tratados-y-acuerdos/>
- https://siga-consulta.ana.gob.pa/aduana/SIGA_SICE/index.php?csrt=1980408736006132728
- <https://www.minsa.gob.pa/sites/default/files/publicacion-general/productos-cosmeticos-buenas-practicas-de-manufactura-cosmeticos-rtca-71.03.4908.pdf>